

ΣΥΝΟΛΑ

1.1 Εισαγωγή

Ορισμός συνόλου - παραδείγματα

Ο όρος **σύνολο** (set), στα μαθηματικά και στην Επιστήμη των Υπολογιστών, αναφέρεται σε μια μη διατεταγμένη συλλογή αντικειμένων, τα οποία αποκαλούνται **στοιχεία** (elements) ή **μέλη** (members) του συνόλου.

Ένα σύνολο δηλώνεται, συνήθως, παραθέτοντας τα στοιχεία του μεταξύ 2 αγκυλών, { και }.

Παραδείγματα:

- Το σύνολο των δεκαδικών ψηφίων είναι: $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$
- Το σύνολο των κεφαλαίων Ελληνικών γραμμάτων είναι: $\{A, B, \Gamma, \dots, \Omega\}$
- Το σύνολο των άρτιων πρώτων αριθμών περιλαμβάνει **ένα μόνο στοιχείο**: $\{2\}$
- Το σύνολο των άρτιων πρώτων αριθμών που είναι μεγαλύτεροι του 2 είναι το **κενό σύνολο** που παριστάνεται ως $\emptyset$ ή $\{ \}$

Σε ένα πρόβλημα με σύνολα, τα στοιχεία επιλέγονται από ένα δεδομένο σύνολο που ονομάζεται **καθολικό σύνολο** (universal set) για το πρόβλημα αυτό.

Παράδειγμα: για το σύνολο των φωνηέντων ή το σύνολο $\{\chi, \psi, \zeta\}$ το καθολικό σύνολο μπορεί να είναι το σύνολο των γραμμάτων του Ελληνικού αλφαβήτου.

Ένα σύνολο καθορίζεται από τη **σχέση μέλους** (membership relation). Δεδομένου ενός συνόλου A και ενός οποιουδήποτε αντικειμένου x του καθολικού συνόλου, θα πρέπει να είμαστε σε θέση να καθορίσουμε αν:

- το x **ανήκει** στο σύνολο A : $x \in A$
- το x **δεν ανήκει** στο σύνολο A : $x \notin A$

Πράξεις στα σύνολα

Ένωση (union)	$A \cup B$	η ένωση των συνόλων A και B είναι το σύνολο των στοιχείων που ανήκουν: στο σύνολο A ή στο σύνολο B ή και στα δύο σύνολα.
Τομή (intersection)	$A \cap B$	η τομή των συνόλων A και B είναι το σύνολο των στοιχείων που ανήκουν και στα δύο σύνολα
Διαφορά (difference)	$A - B$	η διαφορά των συνόλων A - B είναι το σύνολο που περιλαμβάνει τα στοιχεία του συνόλου A που δεν ανήκουν στο σύνολο B

Το σύνολο ως Αφηρημένος Τύπος Δεδομένων (ΑΤΔ)

Ένα σύνολο, από τη σκοπιά των δομών δεδομένων, είναι μια **μη διατεταγμένη συλλογή αντικειμένων** που ονομάζονται στοιχεία και στα οποία ορίζονται οι βασικές πράξεις του μέλους, της ένωσης, της τομής και της διαφοράς.

- Εφόσον τα στοιχεία ενός συνόλου είναι μη διατεταγμένα δεν έχει νόημα να μιλάμε για το 1ο, το 2ο στοιχείο κ.τ.λ. Για παράδειγμα, το σύνολο $\{2, 4, 6, 8\}$ είναι το ίδιο με το σύνολο $\{4, 2, 8, 6\}$ ή $\{8, 6, 2, 4\}$.
- Επομένως, σε αντίθεση με τα στοιχεία ενός πίνακα, τα στοιχεία ενός συνόλου δεν είναι άμεσα προσπελάσιμα.
- Επίσης, τα σύνολα έχουν 2 βασικές διαφορές σε σχέση με τις εγγραφές. Τα δεδομένα που αποθηκεύονται σε μια εγγραφή είναι άμεσα προσπελάσιμα και μπορεί να είναι διαφορετικού τύπου.

Συλλογή στοιχείων δεδομένων:

Μια συλλογή μοναδικών στοιχείων του ίδιου τύπου, τα οποία δεν έχουν καμία σχέση μεταξύ τους.

Βασικές λειτουργίες/πράξεις:

- Δημιουργία ενός κενού συνόλου
- Δημιουργία καθολικού συνόλου
- Εισαγωγή στοιχείου
- Διαγραφή στοιχείου
- Μέλος
- Κενό σύνολο
- Ίσα σύνολα
- Υποσύνολο
- Ένωση συνόλων
- Τομή συνόλων
- Διαφορά συνόλων

Δημιουργία ενός κενού συνόλου

Λειτουργία: Δημιουργεί ένα σύνολο χωρίς στοιχεία, δηλαδή το κενό σύνολο.

Επιστρέφει: Το κενό σύνολο.

Δημιουργία καθολικού συνόλου

Δέχεται: Ένα σύνολο.

Λειτουργία: Δημιουργεί ένα σύνολο με όλα τα στοιχεία.

Επιστρέφει: Το καθολικό σύνολο που δημιουργήθηκε.

Εισαγωγή στοιχείου

Δέχεται: Ένα σύνολο και ένα στοιχείο.

Λειτουργία: Εισάγει το στοιχείο στο σύνολο.

Επιστρέφει: Το τροποποιημένο σύνολο.

Διαγραφή στοιχείου

Δέχεται: Ένα σύνολο και ένα στοιχείο.

Λειτουργία: Διαγράφει το στοιχείο από το σύνολο.

Επιστρέφει: Το τροποποιημένο σύνολο.

Βασικές λειτουργίες/πράξεις του ΑΤΔ Σύνολο

Μέλος

Δέχεται: Ένα σύνολο και ένα στοιχείο.
Λειτουργία: Ελέγχει αν το στοιχείο ανήκει στο σύνολο.
Επιστρέφει: Επιστρέφει **TRUE** αν το στοιχείο ανήκει στο σύνολο και **FALSE** διαφορετικά.

Κενό σύνολο

Δέχεται: Ένα σύνολο.
Λειτουργία: Ελέγχει αν το σύνολο είναι κενό.
Επιστρέφει: Επιστρέφει **TRUE** αν το σύνολο είναι κενό και **FALSE** διαφορετικά.

Ίσα σύνολα

Δέχεται: Δύο σύνολα.
Λειτουργία: Ελέγχει αν τα σύνολα είναι ίσα.
Επιστρέφει: Επιστρέφει **TRUE** αν τα δύο σύνολα έχουν τα ίδια στοιχεία και **FALSE** διαφορετικά.

Βασικές λειτουργίες/πράξεις του ΑΤΔ Σύνολο

Υποσύνολο

- Δέχεται:** Δύο σύνολα **S1** και **S2**.
- Λειτουργία:** Ελέγχει αν το σύνολο **S1** είναι υποσύνολο του **S2**.
- Επιστρέφει:** Επιστρέφει **TRUE** αν το σύνολο **S1** είναι ένα υποσύνολο του **S2**, δηλαδή αν κάθε στοιχείο του **S1** είναι και στοιχείο του **S2**

Ένωση συνόλων

- Δέχεται:** Δύο σύνολα **S1** και **S2**.
- Λειτουργία:** Δημιουργεί ένα νέο σύνολο με τα στοιχεία που ανήκουν ή στο **S1** ή στο **S2** ή και στα δύο σύνολα.
- Επιστρέφει:** Επιστρέφει το σύνολο που προκύπτει από την ένωση των συνόλων **S1** και **S2**.

Τομή συνόλων

Δέχεται: Δύο σύνολα $S1$ και $S2$.

Λειτουργία: Δημιουργεί ένα νέο σύνολο με τα στοιχεία που ανήκουν και στα δύο σύνολα $S1$ και $S2$.

Επιστρέφει: Επιστρέφει το σύνολο που προκύπτει από την τομή των συνόλων $S1$ και $S2$.

Διαφορά συνόλων

Δέχεται: Δύο σύνολα $S1$ και $S2$.

Λειτουργία: Δημιουργεί ένα νέο σύνολο με τα στοιχεία που ανήκουν στο σύνολο $S1$ και δεν ανήκουν στο $S2$.

Επιστρέφει: Επιστρέφει το σύνολο που προκύπτει από την διαφορά των συνόλων $S1-S2$.